

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Martin Merta

Název práce: *Zobrazení Blízkého východu v americké kinematografii po roce 2000.*

Oponent: Mgr. Zbyněk Tarant, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn): Cílem práce je „analyzovat, jak je současný Blízký východ zobrazován v soudobém filmu. Pomocí prvků prostředí, postavy a zvukové stopy se pokusit popsat zobrazování tohoto regionu ve filmech s nejširším dopadem na diváky“ (str. 1). Cíl práce byl splněn částečně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Zobrazení Blízkého východu a orientu obecně v hollywoodských filmech je bezesporu zajímavé téma, které má přesah do antropologické problematiky „Otheringu“, nemluvě o Saídovské kritice orientalismu. V rámci americké kinematografie si nelze nepovšimnout toho, jak se proměňoval například obraz afghánských mudžáhidů od „bojovníků za svobodu“ k „teroristům“ (srovnej akční film Rambo III, případně vybrané epizody seriálů jako A-Team, nebo McGyver z 80. let se současnou produkcí). Martin Merta se pokouší toto zajímavé téma otevřít za pomoci rozboru pěti vybraných velkorozpočtových snímků z posledních dvou dekad. Samostatnou kapitolu věnuje rozboru syžetů, prostředí, postav a zvukové stopy v jednotlivých dílech. Tomu všemu předchází krátký úvod do filmové teorie, z níž použitý přístup částečně vychází.

Bohužel však cítím určitý nevyužitý potenciál. Práce má výrazně popisný charakter – jen podrobný popis děje filmů vydá na polovinu textu. Vlastních analytických postřehů je v práci relativně poskrovnu, byť některé jsou zajímavé. Popisný charakter převažuje a text působí spíše jako „delší bakalářská práce“. Ačkoliv tématem je americká filmová tvorba o Blízkém východě po roce 2000, uvedení alespoň stručného přehledu toho, jak byl tento region pojímán před zkoumaným obdobím by bylo určitě vítaným doplněním kontextu. A to nejen s ohledem na proměnu používaných stereotypních zobrazení. V americké kinematografii jsme dnes svědky podobného fenoménu, který jsme mohli sledovat v 80. letech ve vztahu k válce ve Vietnamu. Zaznívá v ní hluboké „veteránské trauma“, jen neprostupnou džungli vystřídala prašná poušť. Fakt, že se děj všech snímků odehrává ve válečném kontextu pak logicky ovlivňuje i způsob zobrazení prostředí – ve filmu, pojednávajícím o válečných traumatech lze těžko očekávat pohled na nablýskaná nádvoří měsit a rozkvetlou jarní krajinu. Podobná hlubší reflexe by práci výrazně prospěla. Tomu ostatně odpovídá i fakt, že práce cituje jen minimum zdrojů.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Autor prokazuje velký respekt tomu, že film je výrazně vizuálním uměním a popis prokládá vystříženými statickými záběry z filmů. Práce by po stránce použité grafiky a tisku potřebovala mírně uzpůsobit, aby zcela naplňovala platnou normu, ovšem nejde o prohřešky závažného charakteru (velikost písma, oboustranný tisk apod.). Jazyk práce by rovněž vyžadoval určitou revizi. V textu se objevují hovorové výrazy: „koukání na televizi“ (str. 1, správně „sledování televize“), „sundal“ (str. 10, správně „sejmul“), „placatou“ (str. 43, správně „plochou“), „Lidi na nich věší prádlo“ (str. 26, správně „Lidé na nich...“). Místy se objeví chyby ve skloňování podstatných a vlastních jmen, jako například: „Poundstonovi jednotky“ (str. 23). Na dvou místech pak podle mého názoru autora zradily automatické opravy: „Iráčané s kališníkovi“ (str. 22, patrně myšleno „s kalašníkovi“), případně „Al-Saleem nosí takíju“ (str. 88, patrně myšlen šátek „káfija“??).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Martin Merta si vybral velice zajímavé a nosné téma, jehož potenciál však bohužel zůstal poněkud nevyužit. Práce nabízí základní vhled do problematiky a přehledný rozbor jednotlivých stereotypních zobrazení, ovšem autorovy postřehy by bylo třeba prohloubit do skutečné analýzy a zasadit do širšího kontextu dějin americké filmové tvorby, aby bylo práci možno udělit nejvyšší hodnocení.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- Co je to takíja?
- Pokud je ta realita nějakého prostředí (například blízkovýchodního města postiženého válkou) taková, jaká je, bylo by správné ji takovou nezobrazit?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

DOBŘE

Datum: 3. května 2017

Podpis:

Pozn.: Při nedostatku místa použijte příložený list.